



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani**

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

**Gavanti, Bartolommeo**

**Antverpiæ, 1634**

De Inuitatorio. V.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40244**

Apostolis fluxisse, probat ex Basilio Baronijs *ann.* 325. Nicænumque addidit, *Sicut erat in principio*, &c. vt idem Baron. *ibidem ex Conc. V. asensu can.* 7. Plura *infra cap.* 8.

5 Completur initium Horarum per *Alleluia*. Vox est Hebræa, quæ significat, Laudate Deum, ex Aug. *in Psal.* 118. cum plenitudine tamen gaudij, & exultationis, auctore sancto Thomæ *post Glos. in cap.* 19. *Apocal.* Sanctus Germanus *in Theoria* explicat hoc modo: Al, venit, el, Deus, uia, laudate: vel ex eodem, Pater, Filius, Spiritus sanctus. quam expositionem S. Gregorio tribuit Dur. *lib.* 4. *cap.* 20. vbi alias tres affert, quæ mihi non satis placent. In aliam linguam transferri non debet propter sanctiorem auctoritatem, ait Isidor. *lib.* 1. *de Diu. Offic. cap.* 13.

6 A sancto Hieronymo fuit hæc translata de Ierosolymitana Ecclesia ad Romanam iussu Damasi, vt docet S. Gregor. *lib.* 7. *Epist.* 63. qui & eandem vocem Romæ restituit, ex Rup. *lib.* 1. *de Diu. Offic. cap.* 35. non simpliciter, sed instituendo, vt diceretur etiam extra tempus Paschale, vt exponit Baronijs, Augustinum citans *in Psal.* 106. *dum scribit de Damaso*, anno 384. Erat enim in vsu Ierosolymis ante Damasum, qui & Romæ eandem vocem ordinauerat; sed deinde fuerat omissa vsque ad tempora sancti Gregorij, qui eandem restituit.

7 Post Septuagesimam loco *Alleluia* dicitur, *Laus tibi Domine*, &c. ex Decreto Alexandri II. vt ait auctor Gemmæ *an. libro* 4. *cap.* 117. *titulo de Sancto Stephano, in postremis verbis*. Mutationis huius ratio est, ex Alcuin. *cap. de Septuages.* quia conue-

nit humiliori tunc vt lingua, qualis est Latina comparata cum Hebræa.

## De Inuitatorio.

## CAP. V.

1 **H**abetur *Inuitatorium* apud Amal. *lib.* 4. *c.* 9. in quo, inquit, communis cæterus Fratrum conuocat omnes degentes vndique, vt excitentur & veniant ad confitendum Domino. De eodem Alcuinus ante Amalarium, dum causam reddit, cur *Inuitatorium* in die Epiphaniæ non dicitur.

2 Dicitur autem sexies integrè intra Psalmum *Venite*, & ter imperfectè, id est pro medietate eiusdem: quia aliqui perfectè, aliqui imperfectè inuitationem recipiunt. Senarius est perfectorum, qui constat vno, duobus, tribus. Imperfectorum numerus est illorum trium, qui Superbia, Avaritiæ & Luxuriæ studet, Dur. *in Rat. lib.* 5. *cap.* 3. Sexies itè integrè, quia in sex ætatibus mundi inuitantur omnes ad Deum, Mich. *Timor. in Spec. ordin.* 4. *par. trac.* 6. *cap.* 16.

3 Variatur pro officij qualitate, & in Ferijs variari tradit Radul. *Prop.* 15. quæ varietas concinnior est hodie quàm ante Pium V. tum in Officio de Tempore, tum de Sanctis.

4 Dominico die, de creatione, *Qui fecit nos*; quæ facta est primo dierum omnium. in reliquis diebus concedat *Inuitatorium* cum antiquis.

5 In die Epiphaniæ non dicitur, ex Alcuino *cap. de Theophania*; quia, inquit, Herodes inuitauit, & congregauit Scribas, vt scirent de Christo ad eundem occidendum. Vel quia Magi, inquit Hugo *in Spec. cap.* 3. à nomine inuitati venerunt ad Christum. Vel



Vel quia Pfalmus *Venite* dicitur eodie in Nocturnis, neque bis in eodem Officio dici Pfalmus solet, Dur. *lib. 6. cap. 16.* & in tertio Nocturno Pfalmus ille dicitur; quia tempore gratiæ inuitantur omnes ad Deum, non ita communiter in lege, & ante legem. Vnde frequens est repetitio verborum, *Venite, adoremus eum.*

6 Non dicitur in triduo ante Pascha, ne inuitemur, sed potius per silentium detestemur pestiferum Iudæorum consilium & conuentum eorum contra Christum. Præterea Apostoli tunc dispersi erant, qui alios ad Dominum inuitare consueuerant, Durand. *lib. 6. cap. 72.*

7 Quando, & cur in Officio Defunctorum dicatur, vel taceatur, dicemus *ultima Sectione.*

## De Hymnis.

## CAP. VI.

**H**ymni Græcè, laudes Latine. Sunt enim cantus laudem continentis Dei, Aug. *Psal. 72.* ita vt hæc tria constituent Hymnum, Laus, Dei Laus, & Cantus. Carmina quæcumque in laudem Dei, Hymni vocantur ab Isidor. *lib. 1. de Div. Offic. cap. 6.*

1 Primus auctor Dauid, ex Isid. *ibid.* inter Græcos è nostris primus Hierotheus, & Nepos, apud Eusebiū *lib. 7. Hist. cap. 19.* Deinde Hilarius è Latinis librum edidit Hymnorum Ecclesiasticorum, teste Hieron. *de Script. Eccles.* quem imitatus Ambrosius, Hymnos populo componens, persecutionem Iustinæ Augustæ rerum nouitate leniuit, vt scribit Walf. *de Reb. Eccl. cap. 25.* & tunc in Ecclesia quoquæ cantari cœperunt. quã-

quam & Apostolicum inuentum fuisse dicendum est, de quo Paul. *Coloss. 3, Ephes. 5.* imò à Christo deduci potest, qui, Hymno dicto, exiuit in montem Oliueti, *Matth. 26.*

3 Cantados autem in Ecclesia Romana composuit quoque Gelasius Papa, ex VValafr. *loco cit.* vsūque eorundem in Horis Canonicis approbavit Conc. Turon. II. *can. 24. Tolet. IV. cap. 12.*

4 Significant Hymni fortitudinē & maiestatem Dei, & eiusdem vel beneficia, vel facta miranda, ait Hieron. citatus ab Amal. *lib. 4. cap. 3.* Vnde & stando eos cantamus, ob reuerentiam; & vt ostendamus, nos sursum habere quoque ad Deum corda nostra, Duran. *lib. 5. cap. 2.*

5 Multos enumerat Hymnos Radul. *Propos. 13.* qui erant tunc in vsu; è quibus nos habemus eos qui sequuntur; quorum Auctores hoc loco addimus, prout alij nobis tradiderūt non contemnendi Scriptores.

1 *Ad canam Agni prouidi.* Nondum noui auctorem.

1 *Eterna cali gloria.* Ambrosij est, ex Mich. *Timotheo.*

1 *Eterna Christi munera,* Apostolorum, & Martyrum. Ambrosiani sunt, ex Dion. *Carthus. & Clitonaoo.* Sed alterum pro Martyribus tribuit Gregorio *Timotheo,* in quadam editione, non in omnibus.

1 *Eterne rerum conditor.* Ambrosianus est, ex Radulph. *loco citato,* & ex *Timoth.*

1 *Ales diei nuntius.* Prudentij, ex *Clitonaoo. & Timoth.*

4 *Angularis fundamentum.* Pars est Hymni, *Vrbs Ierusalem beata,* de quo infra.

3 *Antra deserti teneris sub annis.*

I 2 Pauli